

Joanna Kudełko

Akademia Ekonomiczna w Krakowie

KONTRAKTY REGIONALNE I OCENA ICH FUNKCJONOWANIA NA PRZYKŁADZIE WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

1. Wstęp

Szanse rozwoju i podnoszenia konkurencyjności województwa podkarpackiego, a także pozostałych regionów kraju, oraz wszelkie podejmowane w tym zakresie działania są determinowane w decydującym stopniu przez przyjętą i realizowaną politykę regionalną kraju, to ona bowiem nadaje ramy prawno-organizacyjne rozwojowi województw oraz określa wsparcie instytucjonalne i finansowe ze strony rządu.

Obecnie władze krajowe dostrzegają pilną konieczność prowadzenia aktywnej polityki regionalnej zarówno na szczeblu centralnym, jak i na szczeblach samorządów terytorialnych. Znajduje to wyraz w ujmowaniu i wytyczaniu zasad tej polityki w wielu oficjalnych dokumentach rządowych oraz przyjmowanych w tym zakresie rozwiązaniach prawnych i organizacyjnych. Podkreśla się konieczność wprowadzenia nowych rozwiązań ukierunkowanych na umacnianie spójności przestrzennej, społecznej i ekonomicznej kraju, tworzenie szans rozwoju poszczególnych regionów i wzmacnianie ich konkurencyjności. Mają one na celu zapobieganie nadmiernym przestrzennym zróżnicowaniom poziomu rozwoju i warunków życia społeczeństwa, a szczególnie przeciwdziałanie powiększaniu się terytorialnych skupisk biedy czy wręcz ich marginalizacji oraz wykorzystanie szans rozwoju, jakie stwarzać będzie uczestnictwo w polityce regionalnej Unii Europejskiej i dostęp do funduszy strukturalnych.

Rozwój regionalny jest wspierany na podstawie narodowej strategii rozwoju regionalnego oraz inicjatyw samorządu województwa. Narodowa strategia rozwoju regionalnego (NSRR) 2000-2006¹ stanowi główne narzędzie i podstawę programowania średniookresowej polityki rozwoju regionalnego w Polsce. Określa jej

¹ Przyjęta i zatwierdzona przez Uchwałę nr 105 Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2000 r. w sprawie przyjęcia Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2000-2006, MP nr 43, poz. 85.

zasady i mechanizmy oraz kryteria wyodrębniania obszarów wsparcia i udzielania im pomocy finansowej ze środków z budżetu państwa, w tym środków zagranicznych. Zapisanym w niej celem strategicznym polityki regionalnej w horyzoncie średniookresowym do roku 2006 jest tworzenie warunków wzrostu konkurencyjności regionów oraz przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów w taki sposób, aby sprzyjać długofalowemu rozwojowi gospodarczemu kraju, jego spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej oraz integracji z Unią Europejską.

NSRR stanowi podstawę do programowania rozwoju regionalnego na poziomie operacyjnym oraz uruchamiania konkretnych przedsięwzięć i projektów zorientowanych na jego pobudzenie. W tym zakresie państwo przewiduje przeznaczenie środków na realizację programów wojewódzkich, programów współpracy przygranicznej, programu rozwoju instytucjonalnego w sferze rozwoju regionalnego, a także działania pilotażowe polityki regionalnej państwa zgodnie z zasadami określonymi ustawą o zasadach wspierania rozwoju regionalnego. Największą część środków przewidziano na wsparcie realizacji programów wojewódzkich. Cele, zakres, tryb i warunki wspierania przez państwo programów wojewódzkich, a także wysokość środków oraz warunki dostępu do nich samorządów wojewódzkich oraz innych podmiotów określa Program wsparcia, przyjęty przez Radę Ministrów w formie rozporządzenia².

Praktyka zawierania kontraktów między władzami różnych szczebli rozwijana była w ostatnich latach w krajach europejskich³. Ten nowy w Polsce instrument polityki regionalnej miał w założeniu służyć wspieraniu rozwoju społeczno-gospodarczego kraju oraz zwiększeniu zakresu decentralizacji państwa w tym zakresie. Kontrakty miały się przyczynić również do zwiększenia koncentracji środków na rozwój regionalny oraz racjonalizacji ich wydatkowania, a także przybliżyć krajowe procedury rozwoju regionalnego do standardów Unii Europejskiej.

Kontrakt wojewódzki jest umową pomiędzy rządem (Radą Ministrów) a samorządem województwa, reprezentowanym przez marszałka województwa. Zasady sporządzania kontraktów wojewódzkich określiły ustawa o zasadach wspierania rozwoju regionalnego z dnia 12 maja 2000 r. oraz Program wsparcia na lata 2001-2002. W myśl wymienionej ustawy przez wspieranie rozwoju regionalnego rozumie się ukierunkowany terytorialnie zespół działań Rady Ministrów i administracji rządowej mającej na celu trwały rozwój społeczno-gospodarczy i ochronę środowiska, prowadzonych we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego oraz partnerami społecznymi i gospodarczymi. Tego rodzaju współpraca ma służyć wspieraniu rozwoju poszczególnych obszarów kraju, poprawie jakości i warunków życia

² Rozporządzenie Rady Ministrów z 28 grudnia 2000 r. w sprawie przyjęcia Programu wsparcia na lata 2001-2002, DzU 2001 nr 39, poz. 406.

³ Por. I. Pietrzyk, *Kontrakty państwa z regionami jako narzędzie polityki rozwoju regionalnego*, [w:] *Uwarunkowania i strategie rozwoju regionalnego w procesach integracji europejskiej*, red. Z. Mikołajewicz, UO, Opole 2000.

mieszkańców oraz stwarzaniu warunków do podnoszenia konkurencyjności wspólnot samorządowych, a także wyrównywaniu różnic w poziomie rozwoju poszczególnych obszarów kraju. Ma się to odbywać poprzez realizację takich zadań, jak:

- 1) rozwój przedsiębiorczości, zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw, innowacje gospodarcze, transfer technologii,
- 2) restrukturyzacja wybranych dziedzin usług publicznych,
- 3) tworzenie nowych miejsc pracy,
- 4) dokonywanie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej i transportowej,
- 5) przedsięwzięcia z zakresu edukacji,
- 6) przedsięwzięcia z zakresu kultury regionalnej i lokalnej,
- 7) dokonywanie inwestycji poprawiających stan środowiska,
- 8) rozwój instytucji działających w celu pobudzania aktywności gospodarczej,
- 9) studia i badania niezbędne do prowadzenia polityki rozwoju regionalnego,
- 10) inne zadania związane ze wspieraniem rozwoju regionalnego.

Kontrakty wojewódzkie określają zakres, tryb oraz warunki realizacji zadań wynikających z programów wojewódzkich, które uzyskały wsparcie rządu oraz zadań należących do spraw nadzorowanych przez ministrów właściwych. Określa się w nich zadania do realizacji oraz wysokość udziałów każdej ze stron kontraktu w ich finansowaniu. We wniosku o przyznanie środków na wsparcie zadań zawartych w programach wojewódzkich zarządy województw określają cele, na które ma być udzielone wsparcie, wykaz zadań, źródła sfinansowania planowanych zadań oraz oczekiwane wyniki ich realizacji. Strony kontraktu określają wzajemne zobowiązania przy wykonywaniu kontraktu, a w szczególności zadania objęte kontraktem, tryb i harmonogram ich wykonywania oraz źródła i sposób finansowania tych zadań.

2. Kontrakt wojewódzki województwa podkarpackiego na lata 2001-2002

Kontrakt wojewódzki województwa podkarpackiego został zawarty między Radą Ministrów a Samorządem Województwa Podkarpackiego 19 czerwca 2001 r. na okres od dnia jego zatwierdzenia do 31 grudnia 2002 r. Stronami kontraktu były: Rada Ministrów, reprezentowana przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, oraz samorząd województwa, reprezentowany przez marszałka województwa.

Planowane środki na realizację zadań objętych kontraktem wojewódzkim obejmowały:

- 1) środki strony rządowej, tj. środki krajowe pochodzące z budżetu państwa oraz środki będące w dyspozycji ministrów właściwych i wojewody,
- 2) środki pochodzące z budżetu Wspólnoty Europejskiej,
- 3) środki pochodzące z budżetów jednostek samorządu terytorialnego (wojewódzkiego, powiatowych i gminnych),

4) środki pochodzące od innych podmiotów.

W kontrakcie województwa podkarpackiego określono sześć priorytetów:

1. Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz modernizacja strukturalna rolnictwa.

2. Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości i wzrostu konkurencyjności jako podstawa rozwoju i przeciwdziałaniu bezrobociu, rozwój sektora małych i średnich przedsiębiorstw.

Tabela 1. Kwoty przeznaczone na realizację działań zawartych w kontrakcie wojewódzkim województwa podkarpackiego na lata 2001-2002 (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Łącznie w latach 2001-2002 (w tys. zł)	Struktura (w %)	W roku 2001	W roku 2002
			(w tys. zł)	
Ogółem	725 733	100,0	319 438	406 295
1. Strona rządowa	419 207	57,8	210 298	208 909
Środki krajowe pochodzące z budżetu państwa	224 750		112 435	112 315
– rozliczenie inwestycji wieloletnich jednostek samorządu terytorialnego	151 520		66 520	85 000
– inwestycje i zakupy inwestycyjne	20 000		9 000	11 000
– dotacje na inwestycje w zakresie ochrony zdrowia dla jednostek samorządu terytorialnego	6 950		6 950	0,0
– środki w dyspozycji Wojewody Podkarpackiego na dofinansowanie inwestycji jednostek samorządu terytorialnego	23 490		23 490	0,0
– współfinansowanie programu spójności społeczno-gospodarczej Phare	20 160		5 160	15 000
– współfinansowanie programów współpracy przygranicznej Phare oraz Zintegrowanego programu granica wschodnia	2 630		1 315	1 315
Środki w dyspozycji ministrów właściwych i wojewody	194 457		97 863	96 594
2. Środki pochodzące z budżetu Wspólnoty Europejskiej	123 810	17,05	65 050	58 760
– na realizację programu spójności społeczno-gospodarczej Phare	106 290		56 290	50 000
– na realizację programów współpracy przygranicznej Phare oraz Zintegrowanego programu granica wschodnia	17 520		8 760	8 760
3. Środki jednostek samorządu terytorialnego	150 562	20,7	31 556	119 006
– środki samorządu województwa	21 437		8 356	13 081
– środki samorządów powiatów	13 924		900	13 024
– środki samorządów gmin	115 202		22 300	92 902
4. Środki przekazane przez inne podmioty	32 153	4,4	12 534	19 619

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Kontrakt Wojewódzki...*

3. Rozwój kultury i ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych regionu jako warunek podniesienia konkurencyjności produktu turystycznego.

4. Zbudowanie systemu gwarantującego wzrost kapitału ludzkiego województwa zgodnie ze współczesnymi trendami rozwoju cywilizacji.

5. Modernizacja podstawowego układu komunikacyjnego województwa oraz rozwój technicznej infrastruktury gospodarki wodnej i ochrony środowiska.

6. Rozwój współpracy gospodarczej z Ukrainą, Słowacją oraz współpracy międzynarodowej z regionami innych państw.

Na realizację kontraktu województwa podkarpackiego w latach 2001-2002, zgodnie z jego zapisami, łącznie ze wszystkich źródeł przeznaczono 725,7 mln zł, w tym 319,4 mln zł w 2001 r. i 406,3 mln zł w 2002 r. (tab. 1). Środki przekazane przez stronę rządową ustalono w wysokości 419,2 mln zł (57,8% wszystkich źródeł finansowania), z czego 210,3 mln zł zaplanowano na 2001 r., a 208,9 mln zł na 2002 r. Środki pochodzące z budżetu Wspólnoty Europejskiej przewidziano na kwotę 123,8 mln zł (17,1%), w tym 65,0 mln zł do realizacji w 2001 r., a 59,8 mln zł w 2002 r. Wkład jednostek samorządu terytorialnego zaplanowano na 150,6 mln zł (20,7%), z czego 31,5 mln zł na 2001 r. i 119,0 mln zł na 2002 r. Udział innych podmiotów oszacowano na 32,1 mln zł (4,4%), w tym 12,5 mln zł w 2001 r. i 19,6 mln zł w 2002 r.⁴

3. Realizacja kontraktu wojewódzkiego województwa podkarpackiego w 2001 r.

Jak wynika ze sprawozdania Ministerstwa Gospodarki, w pierwszym roku funkcjonowania kontraktu wojewódzkiego plany nie zostały niestety w całości wykonane⁵. Już w okresie realizacji kontraktu środki z budżetu państwa na wsparcie działań wynikających z programu wojewódzkiego, pierwotnie zakontraktowane na 112,4 mln zł, zostały zmniejszone do 106,0 mln zł⁶. Realizacja objęła kwotę 95,6 mln zł, czyli uzgodnione kwoty zrealizowano w 90,2% (tab. 2). W ramach środków krajowych pochodzących z budżetu państwa zaplanowano 66,5 mln zł na rozliczenie inwestycji wieloletnich samorządu terytorialnego. W wyniku zmian środki na dofinansowanie inwestycji wieloletnich zostały nieznacznie zwiększone – z 66,5 mln zł do 68,5 mln zł, a z ich realizacji wywiązano się w 93,7%. Inwestycje wieloletnie to budowa Regionalnego Centrum Sportowo-Widowiskowego w Rzeszowie, rozbudowa i modernizacja Szpitala Rejonowego w Lubaczowie, roz-

⁴ *Kontrakt Wojewódzki dla województwa podkarpackiego na lata 2001-2002*, Rzeszów 2001.

⁵ Sprawozdanie z realizacji kontraktów wojewódzkich w 2001 r., Ministerstwo Gospodarki, wrzesień 2002.

⁶ Zmiany dokonano zgodnie z paragrafem 8a Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2000 r. w sprawie przyjęcia Programu wsparcia na lata 2001-2002 (DzU nr 122, poz. 1326 z późn. zm.).

budowa i modernizacja Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Tarnobrzegu oraz rozbudowa Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Mielcu.

Odmienne środki przeznaczone na inwestycje i zakupy inwestycyjne ograniczono z planowanych 9,0 mln zł do 6,9 mln zł, z czego rzeczywiście zrealizowano zaledwie 2,5 mln zł, czyli 36,3%. Planowo dotacje na inwestycje w zakresie ochrony zdrowia dla jednostek samorządu terytorialnego opiewały na kwotę 6,9 mln zł, z czego zrealizowano faktycznie 6,0 mln zł, tj. 87,0%.

Tabela 2. Realizacja kontraktu wojewódzkiego województwa podkarpackiego w 2001 r.

Wyszczególnienie	Plan		Realizacja	
	(w tys. zł)	po zmianach (w tys. zł)	(w tys. zł)	(w %)
Ogółem	319 438	247 913	b.d.	b.d.
1. Strona rządowa	210 298	203 823	166 234	81,5
Środki krajowe pochodzące z budżetu państwa	112 435	105 960	95 576	90,2
– rozliczenie inwestycji wieloletnich jednostek samorządu terytorialnego	66 520	68 524	64 178	93,66
– inwestycje i zakupy inwestycyjne	9 000	6 996	2 536	36,25
– dotacje na inwestycje w zakresie ochrony zdrowia dla jednostek samorządu terytorialnego	6 950	6 950	6 044	86,96
– środki w dyspozycji Wojewody Podkarpackiego na dofinansowanie inwestycji jednostek samorządu terytorialnego	23 490	23 490	22 818	97,14
– współfinansowanie programu spójności społeczno-gospodarczej Phare	5 160	0,0	0,0	0,0
– współfinansowanie programów współpracy przygranicznej Phare oraz Zintegrowanego programu granica wschodnia	1 315	0,0	0,0	0,0
Środki w dyspozycji ministrów właściwych i wojewody	97 863	97 863	70 658	72,2
2. Środki pochodzące z budżetu Wspólnoty Europejskiej	65 050	0,0	0,0	0,0
– na realizację programu spójności społeczno-gospodarczej Phare	56 290	0,0	0,0	0,0
– na realizację programów współpracy przygranicznej Phare oraz Zintegrowanego programu granica wschodnia	8 760	0,0	0,0	0,0
3. Środki jednostek samorządu terytorialnego	31 556	31 556	b.d.	b.d.
– środki samorządu województwa	8 356	8 356	b.d.	b.d.
– środki samorządów powiatów	900	900	b.d.	b.d.
– środki samorządów gmin	22 300	22 300	b.d.	b.d.
4. Środki przekazane przez inne podmioty	12 534	12 534	b.d.	b.d.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Sprawozdanie z realizacji kontraktów...

Środki pozostające w dyspozycji Wojewody Podkarpackiego zaplanowano w wysokości 23,5 mln zł, z czego faktycznie wydatkowano 22,8 mln zł, tj. 97,1%.

Planowane programy Wspólnot Europejskich: spójności społeczno-gospodarczej Phare (56,3 mln zł), a także współpracy przygranicznej Phare oraz Zintegrowanego programu granica wschodnia (8,7 mln zł), w ogóle nie zostały uruchomione (podobnie zresztą jak w innych województwach). W związku z tym cofnięto również środki strony rządowej na współfinansowanie tych programów, planowane początkowo łącznie na kwotę 6,5 mln zł.

Ze środków pozostających w dyspozycji ministrów właściwych i wojewody strona rządowa zobowiązała się do przekazania w 2001 r. na realizację kontraktu łącznie 97,9 mln zł. Realizacja wydatków wyniosła 70,6 mln zł, czyli 72,2% w stosunku do planowanych.

W sprawozdaniu nie ujęto realizacji zobowiązań jednostek samorządu terytorialnego i innych podmiotów współfinansujących zadania kontraktu regionalnego.

Szczegółową prezentację rzeczowych rezultatów realizacji kontraktu wojewódzkiego przedstawiono w tab. 3.

Tabela 3. Rzeczowe rezultaty realizacji kontraktu wojewódzkiego w 2001 r.

Zadania oświatowe	realizowano 178 projektów z zakresu budowy i rozbudowy szkół; oddano do użytku 38 sal gimnastycznych oraz 489 sal lekcyjnych oraz 16 basenów przyszkolnych
Zadania ochrony zdrowia	poprawa bazy materialnej poprzez modernizację obiektów szpitalnych – oddanie do użytku części pawilonów specjalistycznych, 2 kotłownie, przyłącza sanitarne; zakup wysoko specjalistycznej aparatury; utworzono 239 miejsc pracy
Zadania z zakresu kultury	rewitalizacja Starówki w Rzeszowie – remont kamienic
Zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu	Regionalne Centrum Sportowo-Widowiskowe, hala tenisowa, kryta pływalnia, 2 hale sportowe i 21 przyszkolnych sal sportowych
Opieka społeczna	budowa 4 i rozbudowa 8 DPS, modernizacja i zakupy inwestycyjne dla placówek opiekuńczo-wychowawczych, modernizacja trzech budynków mieszkalnych komunalnych oraz budowa dwóch internatów
Rozwój przedsiębiorczości	opracowanie koncepcji podkarpackiego systemu informacji przestrzennej
Kanalizacja i sanitacja	88 300 m sieci kanalizacyjnej; 1446 przykanalików o dł. 25 tys. mb, 36 przepompowni
Wodociągi	opracowanie systemu kontroli i likwidacji strat w wodociągach; 1 zbiornik wody czystej o poj. 8000 m ³
Transport	roboty ziemne przy Trasie Zamkowej, most klasy B – roboty ziemne oraz konstrukcja stalowa
Pozostałe	przygotowanie systemu zabezpieczeń przeciwpowodziowych – budowa i modernizacja zespołu zbiorników wodnych – odmulanie, wykonanie grobli

Źródło: Sprawozdanie z realizacji kontraktów...

Było wiele problemów związanych z realizacją kontraktu w 2001 r. w województwie podkarpackim; dotyczyły one w zasadzie w dużym stopniu wszystkich pozostałych województw⁷. Niewykonanie w całości założonych zadań można tłumaczyć częściowo tym, że kontrakty regionalne stanowią nową formę realizacji polityki regionalnej w Polsce (w pierwszym roku zaważył na jej realizacji w pewnym stopniu brak doświadczenia w tym zakresie).

Niemniej jednak bezsprzeczne jest to, że kontrakty wojewódzkie były opracowywane zbyt szybko, co nie sprzyjało roważnemu przygotowaniu wszystkich planów i związanych z nimi środków finansowych. Obiektywnym problemem, powodującym niepełne wykorzystanie zakontraktowanych środków, był zbyt krótki czas na przygotowanie i zawarcie kontraktów. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie przyjęcia Programu wsparcia ukazało się stanowczo za późno, bo dopiero 28 grudnia 2000 r.

W związku z tym pozostało bardzo niewiele czasu na podjęcie niezwykle czasochłonnych działań proceduralnych: przygotowanie wniosku o wsparcie przez samorząd wojewódzki, ocenę wniosków przez ministra, korektę wniosków przez samorządy wojewódzkie, negocjacje na poziomie grup roboczych i z udziałem ministra, zatwierdzenie kontraktów przez Sejmik Województwa i Radę Ministrów. Z tego względu podpisanie kontraktu wojewódzkiego województwa podkarpackiego nastąpiło dopiero w czerwcu 2001 r. Konieczność korekty zawartych w nich zapisów w formie oświadczeń stron spowodowała dalsze istotne opóźnienia w zawieraniu umów wykonawczych – zaczęto je podpisywać dopiero w czwartym kwartale 2001 r. (z wyjątkiem inwestycji wieloletnich, finansowanych w formie zaliczek także przed podpisaniem kontraktów). Praktycznie czas na zrealizowanie dotacji zaplanowanych na dofinansowanie inwestycji ograniczony został do kilku miesięcy, a jednocześnie nie można było ich przesunąć na kolejny rok (zgodnie z zasadą braku możliwości przechodzenia środków przeznaczonych na finansowanie kontraktów wojewódzkich na kolejny rok budżetowy).

Na trudności w realizacji kontraktu nałożyły się również problemy budżetowe państwa w związku z niższą od prognozowanej realizacją dochodów budżetowych w 2001 r. Podjęto zatem decyzję o blokowaniu wydatków w budżecie państwa na rok 2001, co uniemożliwiło pełną realizację części zadań ujętych w kontrakcie jako zadań realizowanych ze środków ministrów właściwych⁸.

Natrafiono również na bariery w sfinansowaniu zadań o charakterze nieinwestycyjnym. Zgodnie z zapisami ustawy o zasadach wspierania rozwoju regionalnego wsparcie finansowe rozwoju regionalnego obejmuje dotacje celowe na zadania bie-

⁷ Por. Sprawozdanie z realizacji kontraktów...; T. Grosse, *Rola kontraktów wojewódzkich w rozwoju polskich regionów*, „Samorząd Terytorialny” 2002 nr 12.

⁸ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 października 2001 r. w sprawie blokowania wydatków w budżecie państwa na rok 2001, DzU nr 125, poz. 1373 z późn. zm.

zące lub inwestycyjne, gdy tymczasem ustawa budżetowa na 2001 r. sklasyfikowała środki na realizację kontraktów jako „wydatki majątkowe”, czyli przeznaczone wyłącznie na inwestycje i zakupy inwestycyjne. Stąd też Ministerstwo Finansów odmówiło sfinansowania części zadań kontraktowych, sklasyfikowanych jako „wydatki bieżące”, m.in. zadań doradczych dla biznesu i rozwoju przedsiębiorczości oraz wspierających rozwój zasobów ludzkich. W województwie podkarpackim dotyczyło to kwoty 1,9 mln zł. Minister Finansów nie uwzględnił także wniosku Wojewody Podkarpackiego o udostępnienie środków na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej na kwotę 2,5 mln zł, jako że ustawowo do środków finansowych przeznaczonych na wspieranie rozwoju regionalnego nie zalicza się kwot dotacji celowych m.in. na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej (środki na realizację tych zadań są ujmowane w budżetach poszczególnych wojewodów i ministrów)⁹.

W województwie podkarpackim nastąpiły również zmiany w realizacji kontraktu związane ze zdarzeniami losowymi, a mianowicie z powstałą koniecznością usuwania skutków powodzi. Środki na realizację zadań w 2001 r. w zakresie urządzeń przeciwpowodziowych zostały zwiększone do wysokości 2,5 mln zł, czego dokonano przez przesunięcia środków z innych zadań ujętych w kontrakcie.

Niejednokrotnie problemem w trakcie realizacji kontraktów okazało się niedostateczne przygotowanie projektów pod względem formalnym i prawnym, np. brak kompletnej dokumentacji wykonawczej lub nieuregulowane kwestie własności gruntu. Niespełnienie wymogów formalnych i braki kompetencyjne urzędników były też jednym z powodów niewykorzystania środków unijnych. Generalnie jednak wydaje się, że włączenie środków unijnych do kontraktów nie jest dobrym pomysłem, ponieważ planowanie środków europejskich odbywa się w innym trybie, a projekty zagraniczne nie są negocjowane w trakcie rokowań strony rządowej i samorządowej. Inny jest też czas wydatkowania funduszy kontraktowych i zagranicznych.

Fundusze budżetowe przewidziane na dofinansowanie programów wojewódzkich w 2001 r. były bardzo ograniczone. Tym bardziej niepokojące jest to, że również w 2002 r. dokonano kolejnych ich ograniczeń. Zmniejszenie wsparcia wynikającego z założeń Programu wsparcia na lata 2001-2002 dokonano z konieczności dopasowania go do założeń ustawy budżetowej.

4. Zmiany w kontrakcie wojewódzkim województwa podkarpackiego na lata 2002-2003

Na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów znowelizowano Program wsparcia i dokonano renegotjacji kontraktów wojewódzkich¹⁰. Zmniejszono ogólny limit dofi-

⁹ Ustawa z dnia 12 maja 2000 r. o zasadach wspierania rozwoju regionalnego, art. 5 ust. 2.

¹⁰ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 2002 r., DzU nr 73/2002, poz. 666, zmieniające rozporządzenie w sprawie przyjęcia Programu wsparcia na lata 2001-2002.

nansowania z budżetu państwa i okres obowiązywania kontraktu przedłużono do końca 2003 r. Inne ważniejsze zmiany, jakie przyniosła ta nowelizacja, dotyczą usunięcia z kontraktów inwestycji realizowanych przez ministrów właściwych. Wykreślono z nich również środki będące w dyspozycji wojewodów na dofinansowanie inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek samorządu terytorialnego, co spowodowało dalsze ograniczenia finansowe dla województw. Nowelizacja Programu wsparcia została przyjęta dopiero pod koniec maja i wymagała powtórzenia całej procedury kontraktowej i negocjacyjnej, co wprowadziło opóźnienia w realizacji kontraktu.

W rezultacie dokonanych zmian na lata 2002 i 2003 na dalszą realizację kontraktu wojewódzkiego zaplanowano łącznie 374,6 mln zł, z czego 179,2 mln zł na 2002 r. i 195,4 mln zł na 2003 r. (tab. 4). Znacznie zmniejszył się udział strony rządowej – do 38,4% planowanych kwot. Środki pochodzące z budżetu państwa przewidziano na 144,0 mln zł, z czego 68,8 mln zł na 2002 r. i 75,2 mln zł na 2003 r. Uwzględniały one dofinansowanie wyłącznie inwestycji wieloletnich jednostek samorządu terytorialnego oraz inwestycji i zakupów inwestycyjnych. Nie przewidziano natomiast (w odróżnieniu od roku poprzedniego) dotacji na inwestycje w zakresie ochrony zdrowia dla jednostek samorządu terytorialnego oraz środków Wojewody Podkarpackiego na dofinansowanie inwestycji jednostek samorządu terytorialnego.

Tabela 4. Kwoty przeznaczone na realizację działań zawartych w kontrakcie wojewódzkim województwa podkarpackiego na lata 2002-2003 (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Łącznie w latach 2002-2003 (w tys. zł)	Struktura (w %)	W roku 2002 (w tys. zł)	W roku 2003 (w tys. zł)
1	2	3	4	5
Ogółem	374 593	100,0	179 193	195 400
I. Strona rządowa	144 000	38,4	68 800	75 200
Środki krajowe pochodzące z budżetu państwa	144 000		68 800	75 200
– rozliczenie inwestycji wieloletnich jednostek samorządu terytorialnego	85 000		42 500	42 500
– inwestycje i zakupy inwestycyjne	11 000		5 500	5 500
– dotacje na inwestycje w zakresie ochrony zdrowia dla jednostek samorządu terytorialnego	–		–	–
– środki w dyspozycji Wojewody Podkarpackiego na dofinansowanie inwestycji jednostek samorządu terytorialnego	–		–	–
– współfinansowanie programu spójności społeczno-gospodarczej Phare	38 800		16 200	22 600
– współfinansowanie programów współpracy przygranicznej Phare oraz Zintegrowanego programu granica wschodnia	9 200		4 600	4 600
Środki w dyspozycji ministrów właściwych i wojewody	–		–	–

Tabela 4 cd.

1	2	3	4	5
2. Środki pochodzące z budżetu Wspólnoty Europejskiej	125 600	33,5	54 400	71 200
– na realizację programu spójności społeczno-gospodarczej Phare	101 600		42 400	59 200
– na realizację programów współpracy przygranicznej PHARE oraz Zintegrowanego programu granica wschodnia	24 000		12 000	12 000
3. Środki jednostek samorządu terytorialnego	103 529	27,6	54 709	48 820
– środki samorządu województwa	8 804		6 084	2 720
– środki samorządów powiatów	15 371		8 371	7 000
– środki samorządów gmin	79 354		40 254	39 100
4. Środki przekazane przez inne podmioty	1 464	0,4	1 284	180

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 2002 r., DzU 2002 nr 73, poz. 666.

Na współfinansowanie programu spójności społeczno-gospodarczej Phare przewidziano 38,8 mln zł, w tym na 2002 r. 16,2 mln zł i na 2003 r. 22,6 mln zł. Na współfinansowanie programów współpracy przygranicznej Phare oraz Zintegrowanego programu granica wschodnia zaplanowano 9,2 mln zł, z czego po 4,6 mln zł w roku 2002 i w roku 2003.

Jak już wspomniano, na lata 2002-2003 nie przyznano żadnych środków na realizację kontraktu wojewódzkiego ze środków będących w dyspozycji ministrów właściwych i wojewody, co spowodowało wyłączenie właściwych im zadań z kontraktów.

Planowane środki pochodzące z budżetu Wspólnoty Europejskiej miały stanowić jedną trzecią łącznej kwoty na realizację kontraktów wojewódzkich (33,5%). Na realizację programu spójności społeczno-gospodarczej Phare planowano 125,6 mln zł, w tym na 2002 r. 54,4 mln zł i na 2003 r. 71,2 mln zł. Na realizację programów współpracy przygranicznej Phare oraz Zintegrowanego programu granica wschodnia zaplanowano 24,0 mln zł – po 12,0 mln zł w roku 2002 i w roku 2003.

5. Realizacja kontraktu wojewódzkiego województwa podkarpackiego w 2002 r.

Podobnie jak w roku 2001, także w latach 2002-2003 realizacja kontraktu wojewódzkiego, mimo już znacznego uszczuplenia środków w stosunku do pierwotnych założeń, nie została w pełni wykonana.

W 2002 r. zadeklarowana przez stronę rządową kwota 68,8 mln zł została w trakcie realizacji kontraktu zmniejszona do 64,2 mln zł, a realizacja objęła tylko 47,7 mln zł, czyli 74,3% zadeklarowanych środków (tab. 5).

Tabela 5. Realizacja kontraktu wojewódzkiego województwa podkarpackiego w 2002 r.

Wyszczególnienie	Plan		Realizacja	
	(w tys. zł)	po zmianach (w tys. zł)	(w tys. zł)	(w %)
Ogółem	179 193	162 593	149 643	92,0
1. Strona rządowa	68 800	64 200	47 690	74,28
Środki krajowe pochodzące z budżetu państwa	68 800	64 200	47 690	74,28
– rozliczenie inwestycji wieloletnich jednostek samorządu terytorialnego	42 500	27 400	27 400	100,0
– inwestycje i zakupy inwestycyjne	5 500	20 600	20 290	98,5
– dotacje na inwestycje w zakresie ochrony zdrowia dla jednostek samorządu terytorialnego	0,0	0,0	0,0	0,0
– środki w dyspozycji Wojewody Podkarpackiego na dofinansowanie inwestycji jednostek samorządu terytorialnego	0,0	0,0	0,0	0,0
– współfinansowanie programu spójności społeczno-gospodarczej Phare	16 200	16 200	0,0	0,0
– współfinansowanie programów współpracy przygranicznej Phare oraz Zintegrowanego programu granica wschodnia	4 600	0,0	0,0	0,0
Środki w dyspozycji ministrów właściwych i wojewody	–	–	–	–
2. Środki pochodzące z budżetu Wspólnoty Europejskiej	54 400	42 400	0,0	0,0
– na realizację programu spójności społeczno-gospodarczej Phare	42 400	42 400	0,0	0,0
– na realizację programów współpracy przygranicznej Phare oraz Zintegrowanego programu granica wschodnia	12 000	0,0	0,0	0,0
3. Środki jednostek samorządu terytorialnego	54 709	54 709	90 115	164,7
– środki samorządu województwa	6 084	6 084	1 770	29,1
– środki samorządów powiatów	8 371	8 371	12 283	146,7
– środki samorządów gmin	40 254	40 254	76 062	188,9
4. Środki przekazane przez inne podmioty	1 284	1 284	11 838	921,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Sprawozdanie z realizacji kontraktów wojewódzkich w 2002 r., Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, kwiecień 2003.

W ramach środków krajowych zaplanowano 42,5 mln zł na rozliczenie inwestycji wieloletnich samorządu terytorialnego. W wyniku zmian środki na dofinansowanie inwestycji wieloletnich zostały nieznacznie zwiększone – do 27,4 mln zł – i tę kwotę faktycznie wydatkowano w całości. W ramach inwestycji wieloletnich wykonano prace w zakresie budowy Szpitala Rejonowego w Lubaczowie, rozbudowy i modernizacji Szpitala Rejonowego w Mielcu, rozbudowy i modernizacji

Wojewódzkiego Szpitala Zespołonego w Tarnobrzegu. Te dwie ostatnie inwestycje uznano za zadania zakończone.

Środki przeznaczone na inwestycje i zakupy inwestycyjne wzrosły z planowanego poziomu 5,5 mln zł do 20,6 mln zł, z czego zrealizowano prawie całość – 20,3 mln zł, czyli 98,5%. Przy tym, w porównaniu z rokiem ubiegłym, uczyniono pewną modyfikację w celu rozwiązania problemu umożliwienia użycia części dotacji na zadania o charakterze nieinwestycyjnym, mianowicie uznano, że część dotacji, nie większą niż 5% limitu, można przeznaczyć na finansowanie zadań nie będących inwestycjami lub zakupami inwestycyjnymi.

W 2002 r. planowane programy Wspólnot Europejskich łącznie na kwotę 54,4 mln zł w ogóle nie zostały uruchomione. W związku z tym cofnięto również środki strony rządowej na współfinansowanie tych programów, planowane łącznie na kwotę 20,8 mln zł. Zakłada się, że środki przewidziane na rok 2002 w Programie wsparcia na realizację programów Phare SSG 2001 i 2002 będą uruchomione dopiero w 2003 r.

Tabela 6. Rzeczowe rezultaty realizacji kontraktu wojewódzkiego w 2002 r.

Zadania oświatowe	realizowano 98 inwestycji z zakresu budowy, rozbudowy i modernizacji szkół – w rezultacie oddano do użytku 332 nowych pomieszczeń do nauki; wykonano sieć komputerową w 4 bibliotekach wojewódzkich i 17 filiach, dostarczono do nich 90 zestawów wraz z oprogramowaniem
Zadania ochrony zdrowia	poprawa bazy materialnej poprzez modernizację obiektów szpitalnych w Lubaczowie (zmodernizowano kotłownię, kanał przelazowy i pralnię), w Tarnobrzegu (oddano do użytku pawilon diagnostyczno-zabiegowy), Mielcu (pracownie techniczne), Rzeszowie, Jarosławiu, Jaśle i Sanoku
Zadania z zakresu kultury	zrealizowano 10 zadań (m.in. remonty zabytkowych kamienic w Przemyślu)
Zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu	oddano do użytku 36 sal sportowych i basen
Kanalizacja i sanitacja	realizowano 7 zadań, wybudowano 34,4 km kolektorów sanitarnych, 562 szt. przykanalików, 24 przepompownie sieciowe, 1 oczyszczalnię ścieków
Transport	zmodernizowano 2,45 km dróg gminnych i 1,8 km dróg powiatowych, rozpoczęto przebudowę i modernizację dwóch mostów, zakończono I etap Trasy Zamkowej w Rzeszowie
Pozostałe	zaawansowana budowa obiektu infrastruktury społecznej na potrzeby powiatu kolbuszowskiego

Źródło: Sprawozdanie z realizacji kontraktów wojewódzkich w 2002 r. ...

Realizacja wydatków ze środków jednostek samorządu terytorialnego okazała się większa od zamierzonej. Samorządy powiatów wydatkowały 12,3 mln zł, wobec planowanych 8,4 mln zł, czyli wykonanie wyniosło 147%. Podobnie przekroczono planowane kwoty ze środków samorządów gmin – z planowanych 40,2 mln zł do 76,1 mln zł, czyli wykonanie osiągnęło 189%. Jedynie wydatkowane środki samorządu wojewódz-

twa, opiewające na kwotę 1,8 mln zł, okazały się znacznie mniejsze niż planowane – wyniosły 6,1 mln zł, co stanowiło zaledwie 29% kwoty zadeklarowanych środków.

Wkład innych podmiotów na realizację zadań kontraktu wojewódzkiego wyniósł 11,8 mln zł, co stanowi aż 922% deklarowanej kwoty 1,3 mln zł.

W roku 2002 w ramach kontraktu dokonano dalszych inwestycji z zakresu zadań oświatowych (tab. 6).

Dotyczyły one budowy i modernizacji szkół oraz stworzenia sieci komputerowych w bibliotekach. Do zrealizowanych zadań z zakresu ochrony zdrowia zalicza się modernizację obiektów szpitalnych. W ramach działań na rzecz kultury wyremontowano zabytkowe kamienice w Przemyślu. Do wykonanych działań z zakresu kultury fizycznej i sportu zalicza się budowę sal sportowych i basenu. Ponadto zrealizowano szereg zadań w celu poprawy infrastruktury technicznej województwa – w zakresie kanalizacji i transportu.

6. Realizacja kontraktu wojewódzkiego województwa podkarpackiego w 2003 r.

W 2003 r. kwoty przewidziane na realizację kontraktu wojewódzkiego zostały zmniejszone (tab. 7). Ostatecznie udział strony rządowej ograniczył się do kwoty 48,0 mln zł, zrealizowanej potem w 97,6%. W ramach środków krajowych zaplanowano 42,5 mln zł na rozliczenie inwestycji wieloletnich samorządu terytorialnego. W wyniku zmian środki na dofinansowanie inwestycji wieloletnich zmniejszono do 18,4 mln zł; wydatkowane je w całości. W ramach inwestycji wieloletnich kontynuowano budowę Szpitala Rejonowego w Lubaczowie.

Środki przeznaczone na inwestycje i zakupy inwestycyjne wyniosły ostatecznie 29,6 mln zł, a zostały zrealizowane w 96,1%.

Podobnie jak w latach ubiegłych, nie uruchomiono środków pochodzących z budżetu Wspólnoty Europejskiej, a zatem także środków z budżetu państwa na ich współfinansowanie.

Wydatki ze środków jednostek samorządu terytorialnego zaplanowano ostatecznie na 77,2 mln zł. Ich realizacja wyniosła jednak tylko niespełna połowę z planowanej kwoty. Samorząd wojewódzki wydatkował 1,2 mln zł, samorządy powiatów – 5,5 mln zł, a samorządy gmin – 30,7 mln zł.

Wkład innych podmiotów na realizację zadań kontraktu wojewódzkiego wyniósł 5,6 mln zł, co stanowi zaledwie 39,2% wobec deklarowanych 14,4 mln zł.

W wyniku realizacji kontraktu wojewódzkiego wykonano m.in. zadania z zakresu budowy i modernizacji szkół (tab. 8). Dokonano inwestycji w celu poprawy infrastruktury turystycznej, a także wyremontowano zabytkowe kamienice w Przemyślu. Przebudowano niewielki odcinek dróg oraz dwóch mostów. Podjęto także działania w celu zaopatrzenia obszarów wiejskich w wodę.

Nie można oprzeć się wrażeniu, że wobec trudności budżetowych państwa nowelizacja kontraktu miała na celu przede wszystkim ograniczenie dofinansowania z budżetu państwa w latach 2002-2003. Nie rozwiązuje to jednak głównych problemów związanych z krajową procedurą rozwoju regionalnego.

Tabela 7. Realizacja kontraktu wojewódzkiego województwa podkarpackiego w 2003 r.

Wyszczególnienie	Plan		Realizacja	
	(w tys. zł)	po zmianach (w tys. zł)	(w tys. zł)	(w %)
Ogółem	195 400	139 585	89 889	64,4
1. Strona rządowa	75 200	48 000	46 850	97,6
Środki krajowe pochodzące z budżetu państwa	75 200	48 000	46 850	97,6
– rozliczenie inwestycji wieloletnich jednostek samorządu terytorialnego	42 500	18 400	18 400	100,0
– inwestycje i zakupy inwestycyjne	5 500	29 600	28 450	96,1
– dotacje na inwestycje w zakresie ochrony zdrowia dla jednostek samorządu terytorialnego	–	–	–	–
– środki w dyspozycji Wojewody Podkarpackiego na dofinansowanie inwestycji jednostek samorządu terytorialnego	–	–	–	–
– współfinansowanie programu spójności społeczno-gospodarczej Phare	22 600	0,0	0,0	–
– współfinansowanie programów współpracy przygranicznej Phare oraz Zintegrowanego programu granica wschodnia	4 600	0,0	0,0	–
Środki w dyspozycji ministrów właściwych i wojewody	–	–	–	–
2. Środki pochodzące z budżetu Wspólnoty Europejskiej	71 200	0,0	0,0	–
– na realizację programu spójności społeczno-gospodarczej Phare	59 200	0,0	0,0	–
– na realizację programów współpracy przygranicznej Phare oraz Zintegrowanego programu granica wschodnia	12 000	0,0	0,0	–
3. Środki jednostek samorządu terytorialnego	48 820	77 220	37 401	48,4
– środki samorządu województwa	2 720	2 975	1 190	40,0
– środki samorządów powiatów	7 000	13 575	5 502	40,5
– środki samorządów gmin	39 100	60 670	30 709	50,6
4. Środki przekazane przez inne podmioty	180	14 365	5 638	39,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Sprawozdanie końcowe z realizacji Programu wsparcia na lata 2001-2003, Ministerstwo Gospodarki i Pracy Warszawa, kwiecień-maj 2004.

Tabela 8. Rzeczowe rezultaty realizacji kontraktu wojewódzkiego w 2003 r.

Zadania oświatowe	realizowano 98 inwestycji z zakresu budowy, rozbudowy i modernizacji szkół – w rezultacie oddano do użytku 72 nowe pomieszczenia do nauki; utworzono Biuro Obsługi Informatycznej Systemu Bibliotecznego, zakupiono 49 zestawów komputerowych z oprogramowaniem
Zadania ochrony zdrowia	kontynuowano inwestycje dotyczące rozbudowy i modernizacji Szpitala Rejonowego w Lubaczowie; zakupiono specjalistyczny sprzęt medyczny oraz kontynuowano rozbudowę 4 szpitali w regionie oraz Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjnego dla Dzieci i Młodzieży
Zadania z zakresu kultury	zrealizowano 14 zadań z zakresu infrastruktury turystycznej, w tym parkingi, trasy rowerowe, ścieżki i szlaki turystyczne; remontowano zabytkowe kamienice na potrzeby Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej w Przemyślu
Zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu	oddano do użytku 46 sal sportowych, 4 baseny i 2 hale widowiskowo-sportowe
Opieka społeczna	wykonano prace budowlane i adaptacyjne w 7 DPS; rozpoczęto budowę nowego kompleksu dla DPS w Gliniku Dolnym
Kanalizacja i sanitacja	przebudowano łącznie 19,4 km dróg, zbudowano 2 mosty; wykonano oświetlenie trasy Zamkowej w Rzeszowie; przebudowano drogę łączącą drogi krajowe w rejonie lotniska Rzeszów-Jasionka
Wodociągi	realizowano 19 zadań dotyczących zaopatrzenia obszarów wiejskich w wodę

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Sprawozdanie końcowe...

7. Podsumowanie

Realizacja kontraktu województwa podkarpackiego przebiegała w okresie zmian i braku stabilności. Pierwsze półrocze 2001 r. było okresem renegotjacji kontraktu, a w październiku nastąpiły zmiany o charakterze społeczno-politycznym, spowodowane wyborami samorządowymi i powołaniem nowych władz regionalnych.

Zbyt szybkie tempo i krótki czas na opracowanie kontraktu, a także częste dokonywanie w nim korekt nie sprzyjały właściwemu przygotowaniu planów i odpowiadających im środków finansowych.

Szczupłość środków, którymi dysponowało województwo, decydowała o wyborze zadań mniej kosztownych i służących zaspokojeniu bieżących potrzeb społecznych (drobna infrastruktura komunalna, transportowa, oświatowa), ale mało istotnych z punktu widzenia efektywnego rozwoju regionu i podnoszenia jego konkurencyjności. Nie wydaje się więc, aby założone priorytety kontraktu zostały w wystarczającym stopniu zrealizowane.

Problemy budżetowe państwa przyczyniły się w znacznym stopniu do zawężenia udziału strony rządowej w realizacji kontraktu, co skutkowało zmniejszonymi możliwościami wykonania założonych zadań.

Niepełne wykorzystanie zaplanowanych środków wynikało także z uchybień w przygotowaniu projektów inwestycyjnych pod względem formalnym i prawnym.

Nie można również uznać, aby wdrażanie Programu wsparcia przyczyniło się do osiągnięcia decentralizacji finansów publicznych. Ponad 68% łącznych środków faktycznie zrealizowanych na realizację programu wojewódzkiego w 2002 r. i prawie 48% w 2003 r. pochodzi od jednostek samorządu terytorialnego i innych podmiotów, a tylko niespełna 32% w 2002 r. i 52% w 2003 r. to wkład budżetu państwa.

Wydaje się, że idea wprowadzenia kontraktów wojewódzkich, jako jednego z elementów oddziaływań na rozwój regionalny, jest słuszna. Niestety, z powodu wymienionych powyżej uchybień i ograniczeń nie wykorzystano efektywnie w ciągu trzech lat jej urzeczywistnienia możliwości tego instrumentu w realizacji polityki regionalnej, jakkolwiek w założeniach ustawodawcy zapewne miał on wywołać znacznie bardziej wymierny efekt.

Literatura

1. Grosse T., *Rola kontraktów wojewódzkich w rozwoju polskich regionów*, „Samorząd Terytorialny” 2002 nr 12.
2. *Kontrakt wojewódzki dla Województwa Podkarpackiego na lata 2001-2002*, Rzeszów 2001.
3. Pietrzyk I., *Kontrakty państwa z regionami jako narzędzie polityki rozwoju regionalnego*, [w:] *Uwarunkowania i strategie rozwoju regionalnego w procesach integracji europejskiej*, red. Z. Mikołajewicz, UO, Opole 2000.
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2000 r. w sprawie przyjęcia Programu wsparcia na lata 2001-2002, DzU 2001 nr 39, poz. 406.
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 października 2001 r. w sprawie blokowania wydatków w budżecie państwa na rok 2001, DzU nr 125, poz. 1373 z późn. zm.
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 2002 r., DzU 2002 nr 73, poz. 666, zmieniające rozporządzenie w sprawie przyjęcia Programu wsparcia na lata 2001-2002.
7. Sprawozdanie z realizacji kontraktów wojewódzkich w 2001 r., Ministerstwo Gospodarki, wrzesień 2002.
8. Uchwała nr 105 Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2000 r. w sprawie przyjęcia Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2000-2006, MP nr 43, poz. 85.
9. Ustawa z dnia 12 maja 2000 r. o zasadach wspierania rozwoju regionalnego, art. 5 ust. 2.

THE REGIONAL CONTRACTS AND THEIR EVALUATION FOR THE PODKARPACKIE REGION

Summary

This article presents the functioning of the so-called regional contract, a new tool for stimulation of regional development in Poland. The supporting terms of regional contracts in that form are included in the Support Program, accepted by the Cabinet. The regional contracts were introduced to promote the socio-economic development, increase the range of country decentralization and concentrate the finance for the regional development and its rationalization. This paper shows the realization of the regional contract for the Podkarpackie Region in 2001-2003. In it were evaluated the economic results of the contract.